

Evli Bireylerin İlişki Bağlanımları: Yatırım Modeli Temelli Nitel Bir Çalışma¹

Sare TERZİ İLHAN² Şerife IŞIK³

Öz

Bu çalışmanın amacı evli bireylerin ilişki bağlanımlarının yatırım modeline dayalı olarak incelenmesidir. Bireylerin yakın ilişkilerini sürdürme ya da bitirme kararlarını belirleyen temel kavram bağlanımdır. Yakın ilişkilerde bağlanım kavramını açıklayan kuramlar arasında en öne çıkan yaklaşımlardan biri Rusbult'ın Yatırım Modelidir. Yakın ilişkilerde bağlanımı açıklamada öncü kuramlardan biri olan yatırım modeline göre, bağlanımın üç belirleyicisi vardır. Bunlar; ilişki doyumu, seçeneklerin niteliğini değerlendirme ve ilişkiye yapılan yatırımlardır. Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri, nitel veri toplama tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından oluşturulmuş 5 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler evli 5 kadın ve 5 erkek katılımcı ile yapılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi ve frekans analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulguların yatırım modeli ile tutarlı olduğu görülmüştür. Bulgular alanyazın dikkate alınarak tartışılmış, uygulama ve ileri araştırmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bağlanım, yatırım modeli, romantik ilişkiler.

Abstract

Based on investment model, the aim of this study was to analyze married individual's relationship commitment. Commitment is the basic concept that determine their decisions to continue or finish their close relationship of individuals. One of the pioneering theories explaining the commitment in close relationships is the investment model. According to the investment model, commitment has three determinants: relationship satisfaction, quality of alternatives and relationship investment. The study was conducted using a phenomenological design. The data of research have been collected using the semi-structured interview techniques of qualitative data gathering techniques. Interviews are conducted with respondents married 5 women and 5 men. For analysis of the data, the content analysis and frequency analysis were used. It is seen that obtained findings were consistent. Findings have been discussed by considering the literature and suggestions have been submitted for the implications and future researches.

Key Words: Commitment, investment model, romantic relationships.

¹ Bu çalışma 28 – 30 Nisan 2016 tarihleri arasındaki 1. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör., Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Amasya, sare_terzi@hotmail.com

³ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Beşevler, Ankara, serife7403@gmail.com

Giriş

Romantik ilişkiler bilimsel çalışmalara sıklıkla konu olan ve pek çok araştırmada çeşitli değişkenler açısından incelenen bir çalışma alanı olarak dikkat çekmektedir (Davis ve Oathout, 1987; Hendrick, Hendrick ve Adler, 1988; Simpson, 1990; Sakallı ve Curun, 2001; Carver, Joyner ve Udry, 2003; Collins, 2003; Collins, Welsh ve Furman, 2009; Okutan ve Büyüksahin-Sunal, 2010; Büyüksahin-Sunal ve Dönmez, 2011; Atak ve Taştan, 2012; Doğaner, 2014; Saraç, Hamamcı ve Güçray, 2015). Romantik ilişkiler ile ilgili araştırmaların önemli bir odağı, yakın ilişkide kalma kararını ve ilişkiyi sürdürme ya da bitirmeyi etkileyen faktörleri içermektedir (Le ve Agnew, 2003). Alanyazın incelendiğinde romantik ilişkileri sürdürme ve bitirme süreçlerini açıklayan kavram olarak *bağlanım* teriminin kullanıldığı görülmektedir. Bağlanım, Rusbult ve Buunk' a (1993) göre, ilişkiyi sürdürme isteği ve eşe psikolojik olarak bağlanma duygularını içeren uzun süreli yönelimlerdir. Bağlanım kavramını açıklayan çeşitli kuramlar bulunmaktadır ve bu kuramların çoğu Thibaut ve Kelley'in (1959) karşılıklı bağımlılık kuramına dayanmaktadır.

Karşılıklı bağımlılık kuramına göre, ilişkileri değerlendirmede iki ölçüt kullanılmaktadır. Bunlar karşılaştırma düzeyi ve seçenekler için karşılaştırma düzeyidir. Karşılaştırma düzeyi; bireylerin ilişkilerinden aldıkları doyum ve ilişkilerinin çekiciliğini değerlendirmede kullandıkları standart olarak tanımlanmaktadır. Karşılaştırma düzeyini ilişkiden alınan ödüller ve ilişkide ödenen bedeller belirlemektedir. Bireyin hâlihazırda yaşadığı ilişkisinden elde ettiği kazançlar karşılaştırma düzeyinin üstünde ise yaşamakta olduğu ilişki doyumlu, altında ise doyumsuz olarak nitelendirilmektedir. Aynı şekilde bedeller de karşılaştırma düzeyi temel alınarak değerlendirilmektedir. İlişkileri değerlendirmede

kullanılan ikinci ölçüt olan seçenekler için karşılaştırma düzeyi ise bireylerin, ilişkilerini sürdürüp sürdürmeyeceklerine karar verirken kullandıkları standartlardır. Seçenekler için karşılaştırma düzeyi bireyin mevcut ilişkisi dışında ulaşılabilir ve uygun olan seçenekler için kabul edebileceği en düşük doyum düzeyidir. Birey için ulaşılabilir ve uygun olan seçenekler diğer aile bireyleri ile olan ilişkiler, arkadaşlık ilişkileri, başka biri ile romantik ilişki ya da yalnız olma olabilir (Thibaut ve Kelley, 1959).

Alanyazında yakın ilişkilerde bağlanım kavramının, Rusbult (1980, 1983) tarafından karşılıklı bağımlılık kuramına dayalı olarak geliştirilmiş olan Yatırım Modeli ile incelendiği görülmektedir. Yatırım Modeli karşılıklı bağımlılık kuramının iki önemli kavramı olan karşılaştırma düzeyi ve seçenekler için karşılaştırma düzeyi kavramları üzerine temellendirilmiştir. Yatırım modeline göre, bir ilişki için doyum ve çekicilik, ilişki ile ilgili ödüller ve bedellerin basit bir işlevidir. Ancak bir bireyin başka bir bireye bağlanımı, ne ilişki doyum düzeyinin basit bir işlevi (karşılaştırma düzeyi) ne de partner ve alternatif ile ilgili erdemlerin apaçık bir değerlendirmesi (seçenekler için karşılaştırma düzeyi) gibi görülebilir. İlişkinin sonuç değerinin ve alternatiflerin sonuç değerinin yanı sıra, bireylerin ilişkilerine yaptıkları yatırımların boyutu da ilişkide kalmanın güçlü bir belirleyicisidir (Rusbult, 1980). Özet olarak Yatırım Modeli, ilişki bağlanımını açıklarken karşılıklı bağımlılık kuramının iki temel kavramı olan karşılaştırma düzeyi ve seçenekler için karşılaştırma düzeyine ek olarak ilişkiye yapılan yatırımları da bağlanımın önemli belirleyicileri arasında göstermiştir.

Bireylerin romantik ilişkilerini sürdürme ya da bitirme kararlarını açıklamada kullanılan Yatırım Modeli ile ilgili alanyazında pek çok araştırma bulunmaktadır (Rusbult, Zembrodt ve Gunn, 1982;

Rusbult, Johnson ve Morrow, 1986; Sprecher, 1986; Johnson ve Rusbult, 1989; Drigotas ve Rusbult, 1992; Rusbult ve Buunk, 1993; Rusbult ve Martz, 1995; Rusbult, Martz, Agnew, 1998; Wieselquist, Rusbult, Foster ve Agnew, 1999; Choice ve Lamke, 1999; Arriaga ve Agnew, 2001; Finkel, Rusbult, Kumashiro ve Hannon, 2002; Le ve Agnew, 2003; Weigel, Bennett ve Ballard – Reisch, 2003; Etcheverry ve Le, 2005; Lehmilller ve Agnew, 2006; Rusbult, Agnew ve Arriaga, 2011; Büyükşahin ve Hovardaoğlu, 2007; Okutan ve Büyükşahin-Sunal, 2010; Akbalık - Doğan ve Büyükşahin-Sunal, 2011; Yılmaz ve Hovardaoğlu, 2015; Can ve Hovardaoğlu, 2015). Örneğin Rusbult, Zembrodt ve Gunn (1982) yaptıkları araştırmada bağlanımın belirleyicilerinden biri olan ilişki doyumunun yüksek olması durumunda ilişkide bağlılığın ve kendine ifade etme düzeyinin yüksek olduğunu; ilişki doyumunun düşük olduğu durumda ise terk etme ve yok sayma düzeyinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Johnson ve Rusbult (1989) tarafından yapılan çalışmaya göre ise, bireyler ilişkileri devam ettikleri sürece, zamanla alternatiflerin değerini daha düşük algılamaktadır ve ilişkiye bağlanım arttıkça alternatiflerin değerini düşürme eğilimi söz konusu olmaktadır. Rusbult ve Buunk (1993) tarafından yapılan çalışmada da bazı ilişkilerin yaşanan sorun ve zorluklara rağmen neden ve nasıl devam ettiğinin cevabı bulunmaya çalışılmıştır ve bireylerin ilişkilerini sürdürme kararının, tek belirleyicisi olmamasına karşın, önemli bir belirleyicisinin bağlanım olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Wieselquist, Rusbult, Foster ve Agnew (1999) tarafından yapılan çalışmaya göre ilişki öncesinde bağlanımı teşvik eden davranışların, güçlü bağlanımı teşvik eden bağlılığın, eş tarafından algılanan ilişki öncesi davranışların, ilişki öncesinde eşin güvenini güçlendiren davranışlara ilişkin algıların ve güvenin bireylerin

ilişkilerine bağlı olmaya gönüllülüklerini arttırdığı bulunmuştur. Finkel, Rusbult, Kumashiro ve Hannon (2002) tarafından yapılan çalışmada bağlanım – affetme birleşiminin ilişkiyi bitirme niyetindeki bireylerin ilişkiye devam etmelerini sağlamada uzun süreli uyum ya da psikolojik bağlanmadan daha etkili olduğu vurgulanmıştır. Büyükşahin ve Hovardaoğlu (2007) ise ilişkide güvende hissetme ve eşe duyulan güvenin, ilişki doyumunun; ilişki bağlılığı, gelecek zaman yönelimi, özgeci aşk ve bağımlılığın ise ilişkiye yapılan yatırımların güçlü yordayıcıları olduğunu, ayrıca flört eden bireylerin evli ve sözlü/nişanlı bireylere göre ilişki doyumu ve ilişki yatırımlarının düşük olduğunu ve seçeneklerin niteliğini daha olumlu algıladıklarını bulgulamışlardır. Akbalık Doğan ve Sunal (2011), evlilikle ilgili olumlu yanılsamalar ile ilişki bağlanımının güçlü bir biçimde ilişkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yılmaz ve Hovardaoğlu (2015) tarafından yapılan çalışmada seçeneklerin niteliğini olumlu değerlendirme ve ilişkide sorun yaşama değişkenlerinin yüksek izlenim ayarlamacılığı ile ilişkili olduğu bulunmuştur.

İlişki bağlanımı ile ilgili olarak yapılmış çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda, bağlanımın romantik ilişki ve evlilik ilişkisi için önemli bir kavram olduğu görülmektedir. Romantik bir ilişkiyi başlatma ve sürdürmenin bireylerin yetişkinlik dönemine geçişinde önemli bir kriter olarak bilinmektedir. Ayrıca bireylerin romantik ilişkilerinden aldıkları doyum, yaşam doyumlarını ve dolayısı ile mutluluklarını etkilemektedir. Bu doğrultuda bireylerin doyumu yüksek olan ilişkileri sürdürme ve doyumu düşük ilişkileri bitirme eğiliminde olması beklenmektedir. Fakat doyumu yüksek bazı ilişkiler biterken, doyumu düşük pek çok ilişkinin de devam ettiği bilinmektedir. Bu da romantik ilişkileri sürdürme ya da bitirme kararını etkileyen çok sayıda faktör olduğunu

düşündürmekte, dolayısıyla bireylerin romantik ilişkilerini sürdürme ya da bitirme kararını açıklayan bağlanım kavramının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Alanyazın incelendiğinde romantik ilişkilerde bağlanım kavramının doğası merak edilen ve araştırılmaya devam edilen güncel bir araştırma konusu olduğu, ilişki bağlanımının nicel çalışmalar ile araştırıldığı ancak bağlanım kavramının nitel olarak çalışılmadığı görülmektedir. Bu bağlamda romantik ilişkilerde bağlanım kavramının evli bireylerin deneyimlerine dayalı olarak derinlemesine incelenmesi düşüncesi ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada evli bireylerin ilişki bağlanımlarını yatırım modeline dayalı olarak incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışma, nitel bir araştırma olup olgu bilim deseninde düzenlenmiştir. Olgu bilim kişilerin yaşadıkları olay veya durum ile oluşturdukları öznel deneyimlerin incelendiği nitel araştırma yöntemidir (Lester, 1999). Bu çalışmada romantik ilişkilerde bağlanım kavramının evli bireylerin deneyimlerine dayalı olarak derinlemesine incelenmesi amaçlandığından araştırma bir olgu bilim çalışması olarak nitelendirilmiştir.

Katılımcılar

Bu çalışmaya 5'i kadın ve 5'i erkek olmak üzere 10 evli birey katılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde kolaylıkla bulunabileni örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolaylıkla bulunabileni örnekleme; yakın çevrede bulunan ve ulaşılması kolay, elde mevcut ve çalışmaya katılmaya gönüllü bireyler üzerinde yapılan örneklemedir (Erkuş, 2013). Bu doğrultuda katılımcılar araştırmacılar tarafından ulaşılabilir durumda ve çalışmaya katılmaya gönüllü evli bireylerden oluşmuştur. Katılımcıların yaş dağılımı 26 – 36 arasındadır. Katılımcıların tamamı lisansüstü eğitime devam etmektedir ve araştırma görevlisidir. Katılımcıların 2'si görücü usulü ile 8'i romantik

ilişki ile evlenmiştir ve çocuk sahibi olmayan 2 kişi vardır. Katılımcıların evlilik süreleri 3 – 10 yıl arasındadır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplamak amacıyla nitel araştırmalar için veri toplama yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Görüşme, önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim sürecidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada evli bireylerin, evlilik ilişkilerini sürdürme nedenleri ile ilgili olarak detaylı bilgi edinmek ve katılımcıların görüşme sorularına yönlendirilme olmadan ve kendi ifadeleri ile verdikleri yanıtların nicel veri toplama araçlarından elde edilen bulguları destekleyip desteklemediğini ortaya koymak amacıyla veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme tercih edilmiştir. Görüşmelerde yatırım modeline dayalı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulmuş beş açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruların oluşturulmasında yatırım modeline dayalı olarak bağlanım kavramının üç boyutu olan ilişki doyumu (ödülleri ve bedeller), seçeneklerin niteliğini değerlendirme ve ilişkiye yapılan yatırımlar göz önünde bulundurulmuştur. Birinci soruda katılımcılara doğrudan evliliklerini sürdürme nedenleri sorulmuştur. İkinci ve üçüncü soru yatırım modeline dayalı olarak bağlanımın ilişki doyumuna yöneliktir. Dördüncü soru ilişkiye yapılan yatırımlara ve beşinci soru da seçeneklerin niteliğini değerlendirmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Görüşme formunda yer alan açık uçlu sorular şunlardır:

1. Evliliğinizi sürdürme nedenleriniz nelerdir?
2. Evliliğinize devam etmeniz size ne gibi ödüller sağlamaktadır?

3. Evliliğinize devam etmenizin sizin için bedelleri nelerdir?

4. Sizce şu ana kadar evliliğinize yaptığınız yatırımlar neler? Bu yatırımlar evliliğinizi devam ettirmenizi nasıl etkiliyor?

5. Tekrar başa dönseniz yine aynı kişi ile evlenir miydiniz? Neden?

Verilerin Analizi

Bu çalışmada görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde nitel araştırmalarda veri analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, sosyal gerçeğin belirgin içeriklerinin özelliklerinden, içeriğin belirgin olmayan özellikleri hakkında çıkarımlar yapmak yoluyla sosyal gerçeği araştırma yöntemidir (Gökçe, 2006).

İlişki Yatırım Modeline göre; ilişkiyi sürdürme kararını açıklayan üç belirleyici bulunmaktadır: ilişki doyumu, seçenekler için karşılaştırma düzeyi ve yatırım miktarı. Bağlanımın bu üç belirleyicisi içerik analizi için kategori olarak

belirlenmiş ve katılımcıların görüşme formunda yer alan açık uçlu sorulara vermiş oldukları yanıtlar bu kategorilere yerleştirilmiştir. Daha sonra her kategoride katılımcıların verdikleri cevaplar gruplandırılmış ve temalar oluşturulmuştur.

Ayrıca araştırma bulgularının değerlendirilmesinde içerik analizi türlerinden frekans analizine de başvurulmuştur. Frekans analizi birimlerin nicel olarak görülme sıklığını ortaya koymaktadır. Frekans analizi sayesinde sıklığa dayalı bir sınıflama yapılabilmekte, öğelerin önem ve etki dereceleri hakkında yorumda bulunulabilmektedir (Tavşancıl ve Aslan, 2001).

Bulgular

Bulgular, evli bireylerin açık uçlu sorulara verdikleri cevapların İlişki Yatırım Modeline göre ilişkiyi sürdürme kararını açıklayan belirleyicilere göre gruplandırılması yoluyla sunulmuştur. Buna göre katılımcılar tarafından ifade edilen ödüllere ilişkin analiz sonuçları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcılar Tarafından İfade Edilen Ödüller

Temalar	Frekanslar	İfadeler
Eşe ilişkin olumlu duygular	18	Eşimi seviyorum (9), eşimle iyi anlaşıyorum (2), eşimle bir şeyler yapmaktan mutlu oluyorum (2), karımı beğeniyorum (1), fiziksel özelliklerinden ve bana yaklaşımından memnunum (1), yakışıklı buluyorum (1), eşime saygı duyuyorum (1), merhametli buluyorum (1)
İlişkinin olumlu özellikleri	9	Saygı (4), sadakat (2), bir evlilik için gerekli her şey var (1), aile içi uyum (1), kadın – erkek birbirini tamamlaması (1), huzurluyum (1),
İlişkisel kazançlar	11	Düzenli hayat (5), sürekli arkadaşlık (1), mutlu bir evlilik (1), cinsellik (1), hem dost, hem sevgili, hem arkadaş olması (1), yaşamım açısından istikrar (1), ailelerimizle iyi anlaşıyoruz (1)
Paylaşım	9	Hayata dair bütün sorumlulukları biri ile paylaşmak (4), her şeyinizi paylaşacak birinin olması (1), hayatta birçok güzelliği birlikte yaşama ve paylaşma (1), geleceğinizi ona göre planladığınız için (1), geleceğe yönelik plan yapabilmemi sağlıyor (1), artık bir parçam olması (1)
Bireysel kazançlar	7	Sabretmeyi öğrendim (1), iyi hissetmemi sağlıyor (1), psikolojik doyum (1), sosyal açıdan özgürlük (1), sosyal çevremdeki olumsuzlukları giderme (1), farklılıklara saygı, empati, duyarlılık (1), huzur vermesi (1)
Çocuk sahibi olma	6	Çocuğumuz oldu (5), neslini devam ettirme (1)
Destek	6	Canım sıkıldığında, moralim bozulduğunda yanımda olması (3), destek olması (1), çocuğumun bakımını birlikte sağlıyoruz (1), sizi anlayan, düşünen birinin yanımızda olması (1)
Toplumsal nedenler	3	Toplumsal kabul (1), aile, çocuk kavramlarını daha çok bilme (1), sosyal erdemleri daha çok bilme (1)
Maddi nedenler	3	Maddi açıdan rahatız (3)

Tablo 1'e bakıldığında katılımcılar tarafından ifade edilen ödüllerin en çok eşe ilişkin olumlu duygular, ilişkinin olumlu özellikleri, ilişkisel kazançlar, paylaşım ve ilişkinin olumlu özellikleri; en az destek, çocuk sahibi olma ve özellikle maddi

nedenler, toplumsal nedenler, temalarında olduğu görülmektedir.

Katılımcılar tarafından ifade edilen bedellere ilişkin analiz sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Katılımcılar Tarafından İfade Edilen Bedeller

Temalar	Frekanslar	İfadeler
Sınırlama/kısıtlama	15	Zamanımı eşime göre ayarlıyorum (4), sosyal çevremi eşime uygun olarak ayarlamak zorunda kalıyorum (3), özgürlüğü kısıtlaması (2), eşimin mesleği sosyal medyada fikir beyanımı sınırlandırıyor (1), bazı dostlara zaman ayıramama (1), daha az birey olma (1), işim dışındaki sosyal yaşamı eşimle geçirmek zorunda kalıyorum (1), karakterime uygun olmayan şeyleri yapmak zorunda kalıyorum (1), kararlarda birden fazla değişkenin araya girmesi (1)
Kariyer	4	Bazen akademik çalışmalarımı engelliyor (3), hayallerim, okumak istediğim bir bölümü ertelemek zorunda kaldım (1)
Sorumluluk	4	Sorumluluk (2), sürekli birine ilgi sunmak (1), birinin sürekli beklentisinin olması rahatsız edici (1)
Maddi zorluk	1	Maddi açıdan her istediğimi yapamıyorum (1)

Tablo 2'ye bakıldığında katılımcılar tarafından ifade edilen bedellerin en çok sınırlama/kısıtlama; en az kariyer, sorumluluk ve özellikle maddi zorluk temasında olduğu görülmektedir.

Katılımcılar tarafından ifade edilen seçenekler için karşılaştırma düzeyine yani alternatif ilişkilere ilişkin analiz sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Katılımcılar Tarafından İfade Edilen Seçenekler İçin Karşılaştırma Düzeyi İfadeleri

Temalar	Frekanslar	İfadeler
Eşin olumlu özellikleri	12	Eşim beni seviyor ve değer veriyor (2), bir kadının sahip olması gereken tüm özelliklere sahip (2), ailesi iyi (1), iyi bir eş (1), iyi bir baba (1), evlenebileceğim tek insan o (1), sadakati (1), dürüstlüğü (1), beni düşündüğünden eminim (1), aile kavramını düşündüğünden eminim (1)
İlişkinin özellikleri	4	Evlilikten beklentilerimi karşıladım (3), Seviyeli bir ilişkimiz var (1)
Uyum	4	Düşünce yapılarımız benziyor (2), aile yapılarımız benziyor (1), uyumluyuz (1)
Alışkanlık	1	On üç yıllık alışkanlık (1)

Tablo 3'e bakıldığında katılımcılar tarafından ifade edilen seçenekler için karşılaştırma düzeyi ifadelerinin en çok eşin olumlu özellikleri ve en az alışkanlık temasında olduğu görülmektedir.

Katılımcılar tarafından ifade edilen ilişki yatırımlarına ilişkin analiz sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Katılımcılar Tarafından İfade Edilen İlişki Yatırımları İfadeleri

Temalar	Frekans	İfadeler
Fedakârlık	14	Bazen susmak/görmezden gelmek zorunda kalıyorum (4), bireysel isteklerimi ertelediğim zamanlar oluyor (4), olumsuzlukları görmezden gelmek (2), akademik çalışmalarla ilgili eşimden dolayı çok feragat ettim (1), istemediğim şeyleri yapmak zorunda kalıyorum (1), gençliğim (1), eşime zaman ayırmak (1)
Çaba	8	Evliliği sürdürmek için çabalamak (3), başka bir aileye adapte olma sürecini yaşadık (2), tepkilerini ona göre ayarlama (1), eşimin isteklerini yerine getirmeye çalışmak (1), empati kurma (1)
Çocuk	5	Çocuk (3), çocuğumu iyi yetiştirme çabası (1), çocuğun eğitimi (1)
Destek	3	Eşimin yüksek lisans sürecinde çok destek oldum (1), ailesiyle ilişkilerine katkı oldu (1), eşimin hayatının düzene girmesine katkı oldu (1),
Alışkanlık	2	Alışkanlık (1), hayatımdaki rutinleri değiştirmek istemiyorum (1)
Maddi yatırımlar	2	Maddi sıkıntılar yaşadık (1), ev alma gibi (1)

Tablo 4'e bakıldığında katılımcılar tarafından ifade edilen ilişki yatırımları ifadelerinin en çok fedakârlık ve çaba temalarında ve en az alışkanlık ve maddi yatırımlar temalarında olduğu görülmektedir.

Tartışma

Evli bireylerin ilişki bağlanımlarını incelemek amacıyla yapılan bu çalışma kapsamında, Yatırım Modeline dayalı olarak oluşturulmuş 5 açık uçlu soru ile 5'i kadın 5'i erkek 10 evli bireyden veri toplanmıştır.

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen ilk soruda doğrudan evliliklerini sürdürme nedenleri sorulmuştur. İkinci ve üçüncü soruda bağlanımın boyutlarından biri olan ilişki doyumuyla yönelik olarak evliliklerinde algıladıkları ödülleri ve bedelleri sorulmuştur. Dördüncü soruda evliliklerine yaptıkları yatırımlar sorulmuş ve son olarak beşinci

soruda seçeneklerin niteliğini değerlendirmeye yönelik olarak tekrar başa dönseler aynı kişiyle evlenmek isteyip istemedikleri sorulmuştur. Katılımcıların görüşme formunu oluşturan beş soruya verdikleri yanıtların tamamı yatırım modeline dayalı bağlanım kavramının üç boyutu olan ilişki doyumu, seçeneklerin niteliğini değerlendirme ve ilişki yatırımları kapsamında analiz edilmiştir.

Yatırım modeline göre bireylerin ilişkilerini sürdürme nedenlerini açıklayan bağlanım kavramının boyutlarından ilki ilişki doyumdur. İlişki doyumu hâlihazırda ilişkinin birey tarafından algılanan ödülleri ve bedelleri doğrultusunda ele alınmaktadır. Bu doğrultuda da ilişki doyumunun yüksek olması bireylerin ilişkilerinde algıladıkları ödüllerin fazla, bedellerin az olması şeklinde açıklanmaktadır (Rusbult, 1980; Rusbult, 1983).

Katılımcıların görüşme sorularına verdikleri yanıtlarda yer alan ifadelerle bakıldığında, çok sayıda ve çeşitli kategorilerde ödüller (örneğin eşe ilişkin olumlu duygular, ilişkinin olumlu özellikleri, ilişki kazançlar, paylaşım, bireysel kazançlar, çocuk sahibi olma, destek, toplumsal nedenler, maddi nedenler) ifade edilirken, daha az sayıda ve daha az çeşitli bedeller (sınırlama/kısıtlama, kariyer, sorumluluk, maddi zorluk) ifade edildiği görülmektedir. Bu sonuçlar bireylerin ilişki doyumlarının yüksek olduğunu göstermektedir. Bağlanım kavramının diğer bir boyutu seçeneklerin niteliğinin değerlendirilmesidir. Katılımcıların alternatif seçeneklerin niteliğini nasıl değerlendirdiklerini ortaya koymak amacıyla “Tekrar başa dönseniz yine aynı kişiyle evlenir miydiniz?” sorusu sorulmuştur. Katılımcıların tamamı tekrar bir seçenek sunulduğunda yine aynı kişiler ile evlenmek isteyeceklerini belirtmişlerdir ve bunu evliliklerindeki mutluluk, eşlerinin sahip olduğu özellikler gibi nedenlere dayandırmışlardır. Ayrıca eşleri ile ilgili “evlenebileceğim tek insan o”, “bir kadının sahip olması gereken tüm özelliklere sahip” gibi eşlerine ilişkin ve “evlilikten beklentilerimi karşıladım” gibi ifadeler ile ilişkilerine ve eşlerine ilişkin olumlu özellikleri ifade etmişlerdir. Yatırım modeline göre, hâlihazırdaki ilişkinin alternatif ilişkilere tercih ediliyor ya da alternatif ilişkilere daha cazip olarak algılanıyor olması ilişki bağlanımının yüksek olduğunun göstergesidir. Bağlanımın kavramının son boyutu ise ilişkiye yapılan yatırımlardır. Bu çalışmaya katılan bireylerin hâlihazırdaki ilişkilerine ilişkin olarak çok sayıda yatırım (örneğin fedakârlık, çaba, çocuk, destek, alışkanlık, maddi yatırımlar) ifade ettikleri görülmektedir. Yatırım modeline göre bireylerin ilişkilerine yaptıkları yatırımların çok olması, ilişki bağlanımlarının yüksek olduğunu göstermektedir. Yatırım Modeline göre ilişki bağlanımının yüksek olduğunun göstergesi bireylerin ilişki doyumlarının

yüksek olması, başka bir deyişle ilişkilerinde algıladıkları ödüllerin bedellere oranla daha fazla olması, alternatif seçeneklerin hâlihazırdaki ilişkiye kıyasla olumsuz olarak algılanması ya da hâlihazırdaki ilişkinin alternatif ilişkilere tercih ediliyor olması ve ilişkiye yapılan yatırımların fazla olmasıdır (Rusbult, 1980, 1983). Alanyazında yatırım modeline göre ilişki bağlanımının göstergeleri nicel araştırmalarla desteklenmiştir (Duffy ve Rusbult, 1986; Sprecher, 1986; Drigotas ve Rusbult, 1992; Rusbult ve Buunk, 1993; Lin ve Rusbult, 1995; Rusbult, Martz ve Agnew, 1998; Impett, Beals ve Peplau, 2001; Rhatigan ve Axsom, 2006; Halat ve Hovardaoğlu, 2010; Okutan ve Büyüksahin-Sunal, 2010; Akbalık -Doğan ve Büyüksahin-Sunal, 2011; Toplu-Demirtaş, Hatipoğlu – Sümer ve White, 2013; Doğaner , 2014). Bu çalışmadan elde edilen bulgular, yatırım modelinin nitel olarak da desteklediği göstermektedir.

Öte yandan bu çalışma kapsamında yöneltilen sorulara katılımcıların vermiş olduğu yanıtlardaki ifadelerin, Yatırım Modeline dayalı olarak ilişki bağlanımını ölçmek amacıyla kullanılan İlişki İstikrarı Ölçeği (İİÖ) (Büyüksahin, Hasta ve Hovardaoğlu, 2005) maddeleri ile de tutarlı olduğu görülmüştür. Örneğin; İİÖ'nün ilişki doyumunu alt boyutunda yer alan “İlişkimiz yakınlık, arkadaşlık vb. gereksinimlerimi karşılama açısından oldukça başarılı” maddesi ile bu çalışmada katılımcıların “Sürekli arkadaşlık; hem dost, hem sevgili, hem arkadaş olması” belirttikleri ödül ifadelerinin; İİÖ'nün “İlişkimiz beni çok mutlu ediyor” maddesi ile bu çalışmada katılımcıların “mutlu bir evlilik; eşimle bir şeyler yapmaktan mutlu oluyorum” şeklindeki ifadelerinin; benzer şekilde İİÖ'nün “İlişkim ideal bir ilişkiye yakındır” maddesi ile bu çalışmada katılımcıların “bir evlilik için gerekli her şey var” şeklindeki ifadelerinin tutarlı olduğu görülmektedir. Bu çalışmada katılımcılara yatırım

modeli ya da İİÖ hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir. Herhangi bir yönlendirmenin olmadığı uygulamalarda katılımcıların verdiği yanıtlardaki ifadeler ile İİÖ maddelerindeki örtüşmeler dikkat çekicidir.

Sonuç

Evli bireylerin ilişki bağlanımlarını yatırım modeline dayalı olarak incelemeyi amaçlayan bu çalışmadan elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir: Katılımcıların tamamı evliliklerini devam ettirmek isteyen ve evliliklerinde mutlu olduklarını ifade eden bireylerdir. Dolayısıyla bu bireylerin ilişki bağlanımları yüksektir. Yatırım Modeline dayalı olarak ilişki bağlanımı ile ilgili alanyazın ile tutarlı bir şekilde bu çalışmada da ilişki bağlanımı yüksek olan evli bireylerin ilişkilerinde algıladıkları ödüller bedellere oranla fazla, hâlihazırdaki ilişkileri ile karşılaştırdıklarında alternatif ilişkileri olumsuz olarak değerlendirdikleri ve ilişkilerine yaptıkları yatırımlarının fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Nitel olarak yürütülen bu çalışmadan elde edilen bulgular ile Yatırım Modeline dayalı bağlanım kavramından elde edilmiş nicel verileri destekleyen sonuçlar elde edilmiştir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları vardır. İlk olarak bu çalışmada içerik analizi yapılırken güvenilirlik ile ilgili önlem alınmamıştır. Çalışmanın bulgularının değerlendirilmesinde bu, göz önünde bulundurulmalıdır. İkinci olarak araştırmanın çalışma grubu kolaylıkla bulunabilir örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur ve dolayısıyla katılımcıların tamamı araştırma görevlileri olmuştur. Katılımcılar araştırma görevlisi oldukları için tüm katılımcılar lisansüstü eğitimine devam etmektedir. Dolayısıyla araştırmanın çalışma grubu eğitim düzeyi ve meslek açısından tamamen homojendir. Bu durumun araştırmanın bulgularını etkileyebileceğini düşündürmüştür. Farklı eğitim düzeyi ve farklı meslek grubundaki bireylerin ilişki doyumları, başka bir ifade ile algıladıkları ödüller ve

bedeller, seçeneklerin niteliğini değerlendirme ve ilişki yatırımlarında ve ilişki bağlanımı ile ilgili bu özellikleri nasıl algıladıklarında farklılıklar olabilir. Bu doğrultuda Yatırım Modeline dayalı olarak ilişki bağlanımını incelemek amacıyla farklı meslek grupları ve farklı eğitim düzeylerinde nitel çalışmalar yapılabilir. Ayrıca bu çalışma evli bireyler üzerinde yürütülmüştür. Evli olmayan bireylerin (nişanlı ya da romantik ilişki içinde olan) ilişki bağlanımlarını nitel olarak inceleyen çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmaya katılan evli bireylerin tamamı ilişkilerini sürdürmeyi düşünen ve ilişkilerinde mutlu olduklarını ifade eden kişilerdir. Bu ifadeler ve ödüllerin fazla bedellerin az ifade ediliyor olması ilişki doyumu yüksek olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Bu bağlamda bu çalışmada ilişki doyumu yüksek bireylerin ilişki bağlanımlarının incelendiği görülmektedir. Bu doğrultuda ilişki doyumu temel alınarak, ilişki doyumu düşük ve yüksek olan bireylerin ilişki bağlanımlarını inceleyen nitel çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmanın diğer bir sınırlılığı kesitsel olarak yapılmış bir çalışma olmasıdır. İlişki bağlanımı ve sürekliliğini daha iyi anlayabilmek için boylamsal çalışmalara ihtiyaç vardır. Güçlü bağlanımın en önemli sonuçlarından biri ilişkiyi sürdürme etkinlikleridir. Bu nedenle buna benzer çalışmaların evlilik öncesi ve evlilik sonrasında karşılaştırılması bu alana katkı sağlayabilir. İlişki bağlanımında kültürel faktörlerin önemli olduğu bilinmektedir. Bu nedenle toplulukçu kültürdeki bireylerin ilişki bağlanımları ile bireyci kültürdeki bireylerin ilişki bağlanımlarını karşılaştırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir

Kaynaklar

Akbalık-Doğan, Ö. ve Büyükaşahin-Sunal, A. (2011). Evliliklerde olumlu yanılama: İlişki bağlanımı ile nedensellik ve sorumluluk yüklemeleri arasındaki ilişkiler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 26(67), 70-82.

Arriaga, X. B. ve Agnew, C. R. (2001). Being committed: Affective, cognitive, and conative components of relationship commitment. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27(9), 1190-1203.

Atak, H. ve Taştan, N. (2012). Romantik ilişkiler ve aşk. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(4), 520 – 546.

Büyükaşahin, A., Hasta, D. ve Hovardaoglu, S. (2005). İlişki İstikrarı Ölçeği (İİÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 8(16), 25-35.

Büyükaşahin, A. ve Hovardaoglu, S. (2007). Yatırım modelinin bazı ilişki değişkenleri yönünden incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 22(59), 69.

Büyükaşahin-Sunal, A. ve Dönmez, A. (2011). Self monitoring in romantic relationships: Stress and psychological symptoms. *Education & Science/Eğitim ve Bilim*, 36(162), 149 – 158.

Can, F. ve Hovardaoglu, S. (2015). Romantik ilişkilerde sosyal ağ etkileri. *Nesne-Psikoloji Dergisi*, 5, 43-65.

Carver, K., Joyner, K. ve Udry, J. (2003). *National Estimates of Adolescent Romantic Relationships*. Florsheim, Paul (Ed). Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications (pp. 23-56). Mahwah, NJ, US: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Choice, P. ve Lamke, L. K. (1999). Stay/leave decision-making processes in abusive dating relationships. *Personal Relationships*, 6(3), 351-367.

Collins, W. A. (2003). More than myth: The developmental significance of romantic relationships during adolescence. *Journal of Research on Adolescence*, 13(1), 1-24.

Collins, W. A., Welsh, D. P. ve Furman, W. (2009). Adolescent romantic relationships. *Annual Review of Psychology*, 60, 631-652.

Davis, M. H. ve Oathout, H. A. (1987). Maintenance of satisfaction in romantic relationships: empathy and relational competence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 53(2), 397.

Doğaner, B. (2014). Romantik ilişkileri olan üniversite öğrencilerinin narsistik kişilik eğilimi düzeylerine göre ilişki bağlanımı, ilişki doyumu ve benlik saygılarının incelenmesi: İstanbul ili örneği. *Yayınlanmamış doktora tezi*. Arel Üniversitesi, İstanbul.

Drigotas, S. M. ve Rusbult, C. E. (1992). Should I stay or should I go? A dependence model of breakups. *Journal of Personality and Social Psychology*, 62(1), 62.

Duffy, S. M., & Rusbult, C. E. (1986). Satisfaction and commitment in homosexual and heterosexual relationships. *Journal of Homosexuality*, 12(2), 1-23.

Etcheverry, P. E. ve Le, B. (2005). Thinking about commitment: Accessibility of commitment and prediction of relationship persistence, accommodation, and willingness to sacrifice. *Personal Relationships*, 12(1), 103-123.

Erkuş, S. (2013). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci. Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş 4. Baskı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Finkel, E. J., Rusbult, C. E., Kumashiro, M. ve Hannon, P. A. (2002). Dealing with betrayal in close relationships: Does commitment promote forgiveness? *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6), 956-974.

Gökçe, O. (2006). *İçerik Analizi – Kuramsal ve Pratik Bilgiler*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Halat, M. I. ve Hovardaoğlu, S. (2010). The relations between the attachment styles, causality and responsibility attributions and loneliness of the married couples in the context of the investment model. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 5, 2332-2337.

Hendrick, S. S., Hendrick, C. ve Adler, N. L. (1988). Romantic relationships: Love, satisfaction, and staying together. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(6), 980-988.

Impett, E. A., Beals, K. P. ve Peplau, L. A. (2001). Testing the investment model of relationship commitment and stability in a longitudinal study of married couples. *Current Psychology*, 20(4), 312-326.

Johnson, D. J. ve Rusbult, C. E. (1989). Resisting temptation: Devaluation of alternative partners as a means of maintaining commitment in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 967 - 980.

Le, B. ve Agnew, C. R. (2003). Commitment and its theorized determinants: A meta-analysis of the Investment Model. *Personal Relationships*, 10(1), 37-57.

Lehmiller, J. J. ve Agnew, C. R. (2006). Marginalized relationships: The impact of social disapproval on romantic relationship commitment. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 32(1), 40-51.

Lester, S. (1999). An introduction to phenomenological research. https://www.researchgate.net/profile/Stan_Lester/publication/255647619_An_introduction_to_phenomenological_research/links/545a05e30cf2cf5164840df6.pdf 15.05.2016 tarihinde erişilmiştir.

Lin, Y. H. W., ve Rusbult, C. E. (1995). Commitment to dating relationships and cross-sex

friendships in America and China. *Journal of Social and Personal Relationships*, 12(1), 7-26.

Okutan, N. ve Büyükşahin-Sunal, A. (2010). Eşcinsellere yönelik tutumlar, cinsiyetçilik ve romantik ilişkilerle ilgili kalıpyargılar: Yetişkin bağlanma biçimleri açısından bir değerlendirme. *Türk Psikoloji Yazıları*, 13(26), 80-88.

Okutan, N. ve Büyükşahin-Sunal, A. (2010). Romantik ilişkilerde bağlanım: Dindarlık algısı ve romantik ilişkilerle ilgili kalıpyargılar. *Türk Psikoloji Yazılar*, 13(26), 80-88

Rhatigan, D. L. ve Axsom, D. K. (2006). Using the investment model to understand battered women's commitment to abusive relationships. *Journal of Family Violence*, 21(2), 153-162.

Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology*, 16(2), 172-186.

Rusbult, C. E., Zembrodt, I. M. ve Gunn, L. K. (1982). Exit, voice, loyalty, and neglect: Responses to dissatisfaction in romantic involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 43(6), 1230.

Rusbult, C. E. (1983). A longitudinal test of the investment model: The development (and deterioration) of satisfaction and commitment in heterosexual involvements. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45(1), 101.

Rusbult, C. E., Johnson, D. J. ve Morrow, G. D. (1986). Predicting satisfaction and commitment in adult romantic involvements: An assessment of the generalizability of the investment model. *Social Psychology Quarterly*, 81-89.

Rusbult, C. E. ve Buunk, B. P. (1993). Commitment processes in close relationships: An Interdependence analysis. *Journal of Social and Personal Relationships*, 10(2), 175-204.

Rusbult, C. E. ve Martz, J. M. (1995). Remaining in an abusive relationship: An investment model analysis of nonvoluntary dependence. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 21(6), 558-571.

Rusbult, C. E., Martz, J. M. ve Agnew, C. R. (1998). The investment model scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. *Personal Relationships*, 5(4), 357-387.

Rusbult, C. E., Agnew, C. ve Arriaga, X. (2011). The Investment Model of Commitment Process, Department of Psychological Sciences Faculty Publications. Paper 26 <http://docs.lib.purdue.edu/psychpubs/26/> 12.05.2016 tarihinde erişilmiştir.

Sakallı, N. ve Curun, F. (2001). Romantik ilişkilerle ilgili kalıpyargılara karşı tutumlar. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 22, 31-45.

Saraç, A., Hamamcı, Z. ve Güçray, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunu yordaması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(43), 69-81.

Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(5), 971-980.

Sprecher, S. (1986). The relation between inequity and emotions in close relationships. *Social Psychology Quarterly*, 309-321.

Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.

Thibaut, J. W ve Kelley, H. H. (1959). *The social psychology of groups*. New York: Wiley

Toplu-Demirtas, E., Hatipoğlu-Sümer, Z., & White, J. W. (2013). The relation between dating

violence victimization and commitment among Turkish college women: Does the Investment Model matter?. *International Journal of Conflict and Violence*, 7(2), 203-215.

Weigel, D. J., Bennett, K. K. ve Ballard-Reisch, D. S. (2003). Family influences on commitment: Examining the family of origin correlates of relationship commitment attitudes. *Personal Relationships*, 10(4), 453-474.

Wieselquist, J., Rusbult, C. E., Foster, C. A. ve Agnew, C. R. (1999). Commitment, pro-relationship behavior, and trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77(5), 942.

Yıldırım, A. ve Şimşek, A. (2011) *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Yılmaz, H. A. ve Hovardaoğlu, S. (2015). Relevance of components of Investment Model and some variables in close relationships with high and low self-monitoring. *Journal of Human Sciences*, 12(2), 932-949.

Extended Summary

Married Individual's Relationship Commitment: A Qualitative Research Based Investment Model

Romantic relationships is the most important research subject studied frequently on scientific studies. In the recent times, the researchs concerning the romantic relationships focused on the desicion of maintaining individuals' relationships or breaking up (Davis and Oathout, 1987; Hendrick, Hendrick and Adler, 1988; Simpson, 1990; Sakallı and Curun, 2001; Carver, Joyner and Udry, 2003; Collins, 2003; Collins, Welsh and Furman, 2009; Okutan and Büyükşahin-Sunal, 2010; Büyükşahin-Sunal and Dönmez, 2011; Atak and Taştan, 2012; Doğaner, 2014; Saraç, Hamamcı and Güçray, 2015). In literature, the concept explaining the desicion process of maintaining or finishing the relationships is commitment. Commitment is defined as the long-standing tendencies containing in desire to maintain relationship and dependance emotions to partnern (Rusbult and Buunk, 1993). Several theories explain the concept of the commitment. Most of these theories have based on the theory of Interdependance. The Investment Model (Rusbult, 1980,1983) is an important one of these theories.

The Investment Model is developed based on the teory of Interdependance. According to Investment Model, three are three determinants in the relationship commitment. These determinings are relationship satisfaction (they are determined with the perceived rewards and costs), quality of alternative relationships and the amount of the relationship investment (Rusbult, 1980).

In the literature, there are many researches investigatng Investment Model (Rusbult, Zembrodt and Gunn, 1982; Rusbult, Johnson and Morrow, 1986; Sprecher, 1986; Johnson and Rusbult, 1989; Drigotas and Rusbult, 1992; Rusbult and Buunk, 1993; Rusbult and Martz, 1995; Rusbult, Martz,

Agnew, 1998; Wieselquist, Rusbult, Foster and Agnew, 1999; Choice and Lamke, 1999; Arriaga and Agnew, 2001; Finkel, Rusbult, Kumashiro and Hannon, 2002; Le and Agnew, 2003; Weigel, Bennett and Ballard – Reisch, 2003; Etcheverry and Le, 2005; Lehmilller and Agnew, 2006; Rusbult, Agnew and Arriaga, 2011; Büyühşahin and Hovardaoğlu, 2007; Okutan and Büyükşahin-Sunal, 2010; Akbalık- Doğan and Büyükşahin-Sunal, 2011; Yılmaz and Hovardaoğlu, 2015; Can and Hovardaoğlu, 2015).. Taking into account all of these researches, the desicion of the finishing or continuing romantic relationship, in a word commitment, is an important and current research subject in the field of the romantic relationships in our day. Additionally, the concept of commitment is not researched effectively.

In this context, the aim of this study is to analyze married individuals's relationship commitment based on the Investment model.

In this study, phenomenolgy one of the qualititative research methods is used as the research method. Phenomenolgy is a qualitative research method examining subjective experiences of individuals (Lester, 1999).

Ten married people attend to this study as the participants. Five of these participants are male and five of them are female. Convenience Sampling is used for determining participant in this study. The range of the participants' ages is 26 – 36. All participants continue to post graduate education and work as research asistant. The mariage durations of participants are between 3 and 10.

In this study, the semi – structured interview method is used to collect data from the participants. The semi – structured inverview form is prepared by researchers. This form is comprised of five open – ended questions.

In this study, content analysis and freuequency analysis are used to analyze the collected data.

Findings are explained according to commitment determinants based on Investment Model. These determinants are rewards, costs, alternative relationships and relationship investments.

According to results of the data analysis, rewards stated by participants are summarized in these themes: positive emotions towards partner (18), positive features of relationship (11), relational gains (7), having a child (6), support (6), social reasons (3) and financial reasons (3).

Costs stated by participant are summarized in these themes: limitation/restriction (15), career (4), responsibility (1) and financial difficulty (1).

Comparison level for alternatives stated by participants are summarized in these themes: partner's positive features (12), relationship features (4), harmony (4) and habit (1).

Relationship investments stated by participants are summarized in these themes: altruism (14), effort (8), child (5), support (3), habit (2) and financial investments (2).

When obtained findings are examined, all of the participants want to continue their marriage. All of them said that they are happy with their partner. They perceived alternative relationships negatively and their current marriage positively. Besides, the Participants perceived their relationship rewards highly and their relationship costs lowly. They perceived alternative relationships negatively and their current marriage positively. Besides, they explained much relationship investment. According to the Investment Model, the individuals who are happy on their relationship perceive their relationship rewards highly and their relationship costs lowly. In addition to this, they perceive alternative relationships negatively and current relationship positively. Lastly, their relationship investments are more than the individuals who aren't happy with their partners. When findings

obtained in this study are examined based on the literature of the Investment Model and the research results, these are consistent with the literature. In addition to this, when the answers of participants are compared to the items of the Relationship Stability Scale (RSS), it is seen that participants' expressions coincide with the items of the Relationship Stability Scale (RSS).

In summary, all participants want to continue their marriages and they are happy in their marriages. Accordingly their relationship commitments are high. The rewards perceived by participants are more than the costs. They evaluate their present relationship positively and their relationship investments are more. The results obtained from this study are consistent with literature.

This study has some limitations. Firstly, the sampling method is convenience sampling and all participants are research assistant. Participants continue to post-graduate education. Research group is homogenous in respect to education level and occupation. New studies can do with the people having different occupation and education levels. Besides, this study is done on married people. Similar studies can be done with unmarried people (i.e. engaged or having romantic relationship). The relationship satisfaction of all participants is high. The commitment can be researched with people who have different level of relationship satisfaction. This study is cross sectional. The concept of commitment can be study with longitudinal study.